

Olga Novo: *Nós nus*

Anxo Angueira

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

ANGUEIRA, ANXO (2011 [1998]). “Olga Novo: *Nós nus*”. *A Trabe de Ouro*: 33, 121-123. Reedición en *poesiagalega.org*. Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura.
<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/1123>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

ANGUEIRA, ANXO (1998). “Olga Novo: *Nós nus*”. *A Trabe de Ouro*: 33, 121-123.

* Edición dispoñíbel desde o 12 de setembro de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

OLGA NOVO:
NÓS NUS

Colección Ablativo Absoluto, Ed. Xerais, 1997

Anxo Angueira

Aínda que na contracapa do volume rece que «a autora abriu as coxas e pariu a verba» non creo que o labor poético sexa tan simple —doloroso si— nin tan sinxelo coma un abrir de coxas. Mesmo para unha autora muller e moza, como é o caso. Como tampouco facer poesía de sachos e de alpendres, de úteros e líquidos íntimos, por seguir no detalle o citado na contracapa, non é labor nada doado. Ou non creo que o sexa.

Parir a verba, parir a verba... Este é un libro de poemas onde encontrarnos inmensas sutilezas que son un milagre moi afastado quer do fastío veneciano e insincero, quer dalgunha que outra resposta moi ateigada de simplezas que este xerou. ¡Parir a verba... ! Hai antes que empreñarse e fondamente dela.

A min gústame este *Nós nus* de Olga Novo porque está ben empreñado de verbas e de todos eses nomes que dan luz no noso idioma:

asáioche ós camiños,
 alanco por riba dos vargos
 levando na aba os nomes cos que amámo-las cousas.

Porque se esta é poesía amorosa ou erótica, calquera pode notar que todo empeza por un intenso amor e un goce fondo e delitoso na propia lingua, na lingua que Olga foi quen de facer súa, aínda que xa fora súa, do seu mundo, e que posuía sen reservas pero con talento, a que aínda non vén ou vén mal nos dicionarios.

A min gústame este libro porque tamén me considero do país das restrebas e do milagre dos muíños e da fariña munda que Olga Novo reivindica, dos sachos e as gadañas, das malladoras e dos manlles, aínda que esmagara ou non cos pés o viño na tinalla, ese país que emerxe con orgullo na verba con que nos empreñan poetas novos ou novas coma Olga.

Porque flúe; gústame porque é un libro de fluídos, de sede e de líquidos (leite, viño, saíva, aceite, velenos, auga, sangue, lava, polpa, xoldra) que escorregan ou san a chorros ou a cachoeiras e mesmo poden ser dioivos. Hai certo predominio do quente; do quente non, do que ferve e abrasa: «e é que eu son á vida / o que a lava ao volcán». Pero tampouco falta o xélido, continuas referencias ao glaciario en movemento que ha de derreter-se. En todo caso son fluídos que alteran o mundo con aluviós e rochas metamórficas que traspasan o libro de febre telúrica. Flúe, si, non peta e bate, non martelea coma noutras poéticas. Pero tamén rebenta.

Gústame porque ten no título a palabra *nós*, desafiando serios avisos e admonicións contra esta perigosa verba de aquí a pouco reaccionaria. Lendo o libro imos da «Entrada ó lugar dos cabalos», en que a poeta se desveste do seu eu e inicia o regreso, ata o «Nós nus» final a través de tres partes. A primeira, «Partir dentro das aves», desprega un pausado erotismo arredor do mundo da infancia no que a poeta se fusiona coa terra, coa terra das lemavas, e os seus nomes, con «tódalas mulleres da tribo» e cos ríos prehistóricos. Asistimos a versos deste sabor: «entón é cando corren polo meu peito rabaños de cabras que non se dirixen a ningunha parte, / sóbenme ás paredes desde as que te vexo, / arrancan coa lingua o pasto mentres te vas.»

En «As desertoras» asúmese un nós feminino con todo unha declaración de principios no primeiro poema, cunha clara alusión a Chus Pato: «as uranias pousadas nos claros, / as desertoras». Agora ben, a disidencia de Olga Novo, aínda que compartindo moitos dos presupostos de Chus, non se realiza desde a estranxeiría, ten outras dores e outras néboas: é outro regreso. Desde o visto para a lingua ata as cadeas familiares, Olga é un elo máis do fluído ancestral que avanza. Nun femosísomo poema adicado á nai, «Cabazo», recolle todo o ciclo do pan, dos muíños, das centeeiras («útero profundo do gran de trigo») que aparece espaxado por todo o libro resumíndoo nun novo fluído realmente fermosísimo: «a luz provisional da entrada na mazaira, / a canoura».

En «Nós nus», a última parte, xa co ritmo medrado, a poeta, impregnada de rodeiras do tempo das éxtases, beirada de millacas, garúa, runas, calindornas e boiras, entra en diálogo cun vós masculino («aínda non sei quen sodes, non vos coñezo»), retomando un fondo erotismo: «e cando chova a cachón / non estaredes sós. / viredes mancados coma

un louco fervos de grilos / ó enxoito das vaxinas / e á mornura do souto das nosas pernas». A fusión é nas centeeiras. E ficamos sós, «nós nus», que tampouco é nada doado.

Medas de lis para quen amasa pan, para quen non cre no que non toca, para as que entren molladas no aquelarre e na metáfora. Medas de lis para Olga Novo por esta inscrición nunha tella que nos contén a todos.